

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра української та іноземних мов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Латинська мова і медична термінологія

спеціальність 227 Терапія та реабілітація

освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

факультет терапії та реабілітації

Укладачі: к.філол.н., доц. Ростислав Коваль
к.пед.н., доц. Лілія Свищ

Обговорено та затверджено
на засіданні кафедри
української та іноземних мов
Протокол № 1 від 16 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ проф. Ольга Романчук

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни				
		денна форма навчання		заочна форма навчання		
Кількість кредитів: 5	Галузь знань: <u>22</u> <u>Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Нормативна				
Модулів: 2		Рік підготовки 1-й				
Змістових модулів: 2	Напрямок підготовки: _____	Семестр				
		1-й	2-й	наст. сесія	1-й	2-й
		Практичні				
		26 год.	34 год.	–	–	–
		Самостійна робота				
		35 год.	35 год.	–	–	–
		Індивідуальні завдання				
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Терапія і реабілітація</u> (шифр і назва)	Вид контролю				
		–	залік	–	–	–
Загальна кількість годин: 150	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>«бакалавр»</u>					
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1						

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання: аудиторні заняття – 60 год.,
самостійна та індивідуальна робота – 90 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- Мета дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» полягає у підготовці спеціаліста з терапії та реабілітації до володіння медичною термінологією галузі.

Завдання:

Ознайомлення з основними відомостями з історії латинської мови та її значення і ролі у сучасній медичній термінології.

Вивчення основ орфографії, фонетики, морфології, граматики і синтаксису латинської мови та їхнє застосування на практиці.

Вивчення української термінології терапії та реабілітації.

Формування навичок перекладу фахових текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- *роль і значення латинської мови у сучасній медичній термінології;*
- *основи орфографії, фонетики, морфології, граматики та синтаксису латинської мови;*
- *термінологічний апарат терапії та реабілітації в сучасній українській мові.*

вміти:

- *перекладати анатомічну термінологію з латинської мови на українську і навпаки;*
- *читати та перекладати зі словником окремі речення і незначні за обсягом тексти з латинської мови на українську і навпаки;*
- *виконувати вправи, які стосуються лексики та граматики латинської мови.*

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології. Рецепт.

МОДУЛЬ 2

Морфологія та синтаксис латинської мови.

Основи медичної та хімічної термінології латинської мови.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології; Рецепт	71	-	26	-	10	35	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	71	-	26	-	10	35	-	-	-	-	-	-
Модуль 2												
Морфологія та синтаксис латинської мови; Основи медичної та хімічної термінології латинської мови	79	-	34	-	10	35	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	79	-	34	-	10	35	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	-	60	-	20	70	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять
Денна форма навчання

Модуль 1		
Фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології. Рецепт.		
№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Вступ. Латинський алфавіт. Вимова букв. Правила читання буквосполучень. Правила наголосу. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
2.	Іменник (Nomen Substantivum). Словникова форма п'яти відмін іменника. Визначення основи.	2
3.	Іменники I відміни. Введення лексичного мінімуму медичної та анатомічної термінології латинської мови.	2
4.	Дієслово (Verbum). Словникова форма. Дієвідміни. Визначення основи дієслова.	2
5.	Наказовий спосіб теперішнього часу (Imperativus Praesentis). Дієслово <i>esse</i> (бути). Дієслово в рецепті. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
6.	Рецепт (Rescriptum). Основні відомості про структуру рецептів. Рецептурні скорочення. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
7.	Відмінювання іменників чоловічого та середнього роду II відміни. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
8.	Прийменники (Praepositiones). Виконання лексичних та граматичних завдань. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
9.	Прикметник (Nomen Adjectivum). Відміни прикметників. Узгодження прикметників з іменниками I і II відмін. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
10.	Клінічний термін. Терміноелементи. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
11.	Іменники III відміни. Типи відмінювання. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
12.	IV та V відміни іменника. Виконання лексичних та граматичних завдань. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації. Узгодження прикметників з іменниками III, IV та V відмін. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
13.	Контрольний зріз. Проведення контролю над веденням термінологічного словника.	2

Модуль 2

Морфологія та синтаксис латинської мови.

Основи медичної та хімічної термінології латинської мови.

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
14.	Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану (Praesens indicatīvi actīvi et passīvi). Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
15.	Кон'юнктив (умовний спосіб) теперішнього часу (Conjunctīvus praesentis actīvi et passīvi). Вживання кон'юктива в рецептурних виразах. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
16.	Числівники (Numeralia). Типи числівників. Відмінювання кількісних числівників. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
17.	Прислівники (Adverbia). Утворення прислівників від прикметників. Прислівники, які вживаються у медичній практиці. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
18.	Проведення контролю над веденням словника та вивченням анатомічної термінології. Історія медичного словникарства.	2
19.	Короткі відомості про займенники. Латинські займенники, найчастіше вживані в рецептах. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
20.	Латинська хімічна номенклатура(назви хімічних елементів, кислот, основ та оксидів). Позначення ваги, об'єму та відсотків. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
21.	Сполучник у латинській мові. Проведення контролю над веденням словника та вивченням термінів для найменування порушень, вад, захворювань (клінічна термінологія).	2
22.	Ступені порівняння прикметників. Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
23.	Грецькі еквіваленти латинських прикметників у медицині. Розгляд загальноприйнятих скорочень медичної сфери. Виконання завдань для самостійної роботи.	2
24.	Дієприкметник теперішнього часу активного стану (Participium presentis actīvi). Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
25.	Дієслово. Минулий час дійсного способу активного стану (Imperfectum indicatīvi actīvi). Майбутній час дійсного способу активного стану (Futurum I indicatīvi actīvi). Вивчення основ термінології терапії та реабілітації.	2
26.	Проведення контролю над веденням словника та вивченням епонімів і топонімів у терапії та реабілітації.	2
27.	Запозичення в українській термінології терапії та реабілітації (англійські, німецькі, французькі, арабські та з інших мов).	2
28.	Будова простого і складного речення.	2
29.	Модульний контрольний зріз. Проведення контролю над веденням термінологічного словника.	2
30.	Підсумковий модульний контроль.	2
	Усього	60

7. Теми лабораторних занять

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
<i>Рік підготовки 1-й</i>			
1	Медичні галузі та напрями	10	-
2	Терміни на позначення основних понять медицини та реабілітації	10	-
3	Хвороби та розлади	10	-
4	Методи лікування та функціонального відновлення	10	-
5	Епоніми і топоніми у термінології медицини та реабілітації	10	-
6	Прикметники у термінології медицини та реабілітації	10	-
7	Абревіатури у термінології медицини та реабілітації	10	-
	<i>Разом :</i>	<i>70</i>	<i>-</i>

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Переклад літератури з фаху	10	-
2	Укладання термінологічних словників з фаху	10	-
	<i>Разом :</i>	<i>20</i>	<i>-</i>

10. Методи навчання

- *пояснювально-ілюстративний*
- *частково-пошуковий*
- *інструктивно-практичний метод викладання*
- *спонукальний метод навчання*

11. Методи контролю

- *диктанти*
- *контрольні роботи*
- *письмові переклади*
- *тести*

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота	
<i>Рік підготовки 1-й</i>	100 (залік)
Модуль 1 Фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології. Рецепт.	46 балів
Модуль 2 Морфологія та синтаксис латинської мови. Основи медичної та хімічної термінології латинської мови.	54 бали

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
61 – 67	E		
35 – 60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальні посібники.
2. Фахова література.
3. Словники.

14. Рекомендована література

Основна

1. Коваль Р.С., Свищ Л. О. Латинська мова та основи медичної термінології: [навчальний посібник]. Львів: Компанія «Манускрипт», 2019. 112 с.
2. Дерев'янченко Н. В., Литовська О. В. Латинська мова та медична термінологія: навчальний посібник (для студентів вищих мед. навч. закладів). Харків: ХНМУ, 2017. 172 с.
3. Дубогай О. Д., Альошина А. І., Лавренюк В. Є. Основні поняття й терміни здоров'язбереження та фізичної реабілітації в системі освіти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 296 с.
4. Закалюжний М. М., Андрейчин М. А. Посібник з анатомічної і клінічної термінології. Київ: Здоров'я, 1993. 224 с.
5. Закалюжний М. М., Паласюк Г. Б. Латинська мова і основи медичної термінології. Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. 424 с.
6. Золотухін Г. О., Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Фахова мова медика: [підручник]. Київ: Здоров'я, 2002. 392 с.
7. Латинська мова і основи медичної термінології: [підручник] / Л. Ю. Смольська, О. Г. Кісельова, О. Р. Власенко та ін. Київ: Медицина, 2008. 360 с.
8. Латинсько-англійсько-український словник анатомічних термінів / С. І. Крась, Л. С. Вовканич, М. Я. Гриньків, Т. М. Куцериб, Ф. В. Музика. Львів: ЛДУФК, 2021. 280 с.
9. Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Тлумачний словник медичних термінів. К.: Перун, 2018. 848 с.
10. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В. Г. Черкасов, І. І. Бобрик, Ю. Й. Гумінський, О. І. Ковальчук; за ред. В. Г. Черкасова. Вінниця: Нова Книга, 2010. 392 с.

Додаткова

1. Белікова Н. О., Сущенко Л. П. Термінологія напряму підготовки «Здоров'я людини»: [навчальний посібник]. Київ: ТОВ «Козарі», 2009. 182 с.
2. Бойчук Т., Голубєва М., Левандовський О. та ін. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: [навч. посіб. для студ. ВНЗ]. Львів: ЗУКЦ, 2010. 240 с.
3. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української літературної мови / В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.

4. Дудок В. В., Гжегоцький М. Р., Чайковський Ю. Б., Луцик О. Д. Словник новітніх цитофізіологічних понять і термінів. Львів: Leopolis, 2004. 74 с.
5. Кніпович М. Ф. Словник медичної термінології. Латинсько-українсько-російський. Київ: Державне медичне видавництво УРСР, 1948. 442 с.
6. Мазепа М., Звір Г. Словник термінів з імунології. Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 168 с.
7. Мерзлікіна О. А., Гузій О. В. Тлумачний словник термінів і словосполучень фізичної реабілітації. Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. 48 с.
8. Нетлюх М. А. Українсько-латинський анатомічний словник. Вид. 2-е, випр. Львів: Стрім, 2000. 216 с.
9. Петрух Л. І., Головка І. М. Орфографічний словник українських медичних термінів. Львів: ЛМІ, 1992. 473 с.
10. Українсько-англійський ілюстрований медичний словник Дорланда (переклад 30-го, американського видання): У 2-х т. Львів: «НАУТІЛУС», 2007. Т. 1. 1248 с., Т. 2. 1024 с.

Інформаційні ресурси

1. Періодичні видання.
2. Інтернет - видання